N^ro 76.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 23 WRZESNIA 1803. ROKU WE SRODĘ

z Wilna 23. Września.

Dnia 15 w Dzień uroczysty pamiątką koronacyi IMPERATORA JMCI Imperatorski Wileński uniwersytet uczynił otwor publicznych Kursów w Uniwersytecie: Zrana wszystkie członki uniwersytetu i gimnazyum w uroczystym ubiorze, wszyscy studenci i uczniowie znaydowali się na nabożeństwie w Kościele Akademickim; po południu zaś odprawiło się publiczne posiedzenie Uniwersytetu w Auli Akademickiey, na którem w przytomności J. . Gubernatora Cywilnego, i licznie zgromadzonych tak woyskowych, iako też Duchownych i Cywilnych gości po zagaieniu przez JW. Rektora Uniwersytetu mową stosowną do uroczystości, JW Prałat Poczobut i Kawaler astronom obserwator czytał uczone zdanie swoie o dawności zodyaku w Egipcie w Dendera przez P. Denon zrysowanego; W. Matusewicz Profesor Sztuki położniczey czytał mowę o istotnym i nieoddzielnym związku nauki Chirurgii z nauką Medycyny. — Po czem ogłoszony został wybor Rektora Uniwersytetu i szkół iego wydziału w osobie JW. N. B. Koad Łuckiego Prałata Scholastyka Katedralnego Wileńskiego, Professora zasłużonego i Kawalera; Hieronima Strzemien Stroynowskiego. Sekretarz Uniwersytetu czytał Ukaz Senatu przessyłaiący naywyższe potwierdzenie takowego wyboru. — Zakończone zostało posiedzenie rozdaniem w druku Ody Łacińskiey JW. Poczobuta Astronoma obserwatora do IMPERATORA JMCI która na posiedzeniu publicznem d 17 czerwca czytana była.

z Petersburga V. S. 11. Września

Generał infanteryi Xiąże Galicin na własną prożbę uwalnia się od służby z pozwoleniem noszenia Munduru Generał Lieutenant Xiąże Wołkoński 3 naznaczony kommendantem woysk znayduiących się w Gruzii pod naczelnictwem Generała Lieutenanta Xiążęcia Cicianowa. Leibgwardyi Izmayłowskiey stabs Kapitani. Markow, Salima, Chrząpowicki Skoriatin zostaią Kapitanami Półkownik Bagawut będzie kommendantem Jarosławskiego regimentu muszkietyerów. Major Krzysztofowicz umieszcza się w Małorossyskim regimencie grenadyerów, Półkownik Nieczaiew w Podolskim Muszkietyerów. — Major Tiutin będzie kommendantem Kiiowsko Pieczarskiey twierdzy. Uwalnia się od służby Tiflinskiego regimentu muszkietyerów Major Sierheiew z rangą Podpółkownika; 2. półku morskiego Podpółkownik Streinikow umieszczony w Petersburgskiey kommendzie Admiralicyi.

Imperatorska Akademia kunsztów wyzwolonych d. 1 miała publiczne posiedzenie, na którem rozdawane były nadgrody w złotych i srebrnych medalach dystyngwuiącym się uczniom, iakoteż świadectwa i szpady tym którzy nauki zakończyli. Sekretarz Łabzin miał mowę, opisuiąc iak wielki wzrost biorą nauki i kunszta pod panowaniem ALEXANDRA I. ku ozdobie kraiu i sławie. Stanu Sekretarz Nowosilcow doniosł Prezyduiącemu Graffowi Stroganow, że J. J. M. z wielu podanych od Akademii dwa wybrał programma do konkursu; to iest dla malarzów odważne dzieło Piotra W nad Pruthem, dla snycerzów zaś wyobrażenie Głowy familii panuiącey Romanowych, Patryarchy Filareta. Na ostatek Minister oświecenia doniosł, iż Monarcha daie pensyą zupełney gaży Inspektorowi Hołowczewskiemu, który się znayduie przy Akademii od r. 1758, pod którego dozorem część większa członków oney wzięła wychowanie. Tayny Konsyliarz Murawiew ofiarował wielki medal złoty uczniowi, który poda naylepszy plan monumenta dla zeszłego Akademiku Lepiechina.

z Wiednia 17. Września.

Arcy Xiąże Karol powracaiąc z Gallicyi był w Budzie, przyimowany wspaniale przez Arcy Xiążęcia Palatyna, woysko, duchowieństwo, urzędy, pośród radośnych okrzyków ludu, i nieustannego z armat strzelania. W nocy miasta Buda i Pesth oświecono. D. 14 zaczęły się manewry; popisywała się naprzód artylleryà pod Simering rozłożona, w obecności Cesarza i wszystkich Arcy Xiążąt. Cesarzowa orderem krzyża gwiazdzistego ozdobiła Infantkę Hiszpańską, małżonkę następcy tronu dwóch Sycylii Izabellę, i 24 damy Austryackie — Uważaliśmy że Ambasador Turecki Haleb Effendi znayduiąc się na obiedzie u posła Francuzkiego Champagny pił wino. — Minister Angielski Stuart oświadczył dworowi naszemu, że Lord Nelson o zaięciu Sycylii myślić nie będzie, dopóki woyska Francuzkie w Neapolitańskiem Królestwie zachowaią dzisieysze stanowiska. — W Albanii Tureckiey szerzy się morowa zaraza. — Arcy Biskup Saltzburgski nabywa w Morawii dobra za 900 t. złr. ryńskich.

z Constantinopola 9. Sierpnia.

Porta niepomyślne wiadomości odbiera z Egiptu. Arnautowie z buntowani szczupłą garstkę Jańczarów Tureckich z Cairu wypędziwszy, wezwali Mammeluków z Egiptu wyższego do łączenia się i dokazywania spólną siłą. Chętnie przyieli odezwę Beiowie, i zgromadzone woyska pod sprawą Ibrahima trzymaiąc w Geza, ztąd buntownikom rękę podali; razem dziś panuią w Cairze i całym kraiu. — Gorzey się dzieie w w prowincyach Azyatyckich. Abdul Wechab dobył nakoniec Medyny, na czele woysk licznych zmierza do Damaszku. Pogłoska o porażeniu iego nierzetelną była. Dywan wszystkim Baszom rozkazuie iść na zgaszenie rokoszu; lecz gdy Wechab ogłosił Sułtana odpadłym od dostoyności Kalifa; być może iż oszukane pospólstwo nie wiedząc ktorey trzymać się strony, do woyny domowey wciągnione, krew Muzułmańską bez wstrętu przelewać zacznie. Tymczasem Kapitan Basza krąży z flottą po Archipelagu, nie maiąc sił dostatecznych ku odzyskaniu Egiptu; a morowa zaraza pomnaża publiczne i prywatne

nieszęścia w stolicy. D. 21. Smutnieysze coraz
wiadomości przychodzą z Egiptu. Rokoszanie i
Mammelukowie opanowali kray tak dalece, iż
wątpić trzeba czyli kiedy Porta do niego
powróci. Ministrowie niektórzy wyznaią głos-
no, iż ustąpienie woysk Angielskich z Alexan-
dryi zadało cios śmiertelny panowaniu Turec-
kiemu w tych stronach. Albańczykowie z Mam-
melukami attakowali Baszę w polu, i zwycię-
ztwo zupełne odnieśli; kilka tysięcy Turków po-
legło; wódz ledwie z garstką niedobitków uszedł
do Alexandryi; reszta ludu rozgromiona; ucie-
kaiąc broń na polach rzucali dla pospiechu. Cai-
ro w mocy zwycięzców. O Alexandryą lęka się
Porta sprawiedliwie, ponieważ słaba iest załoga,
artylleryą i amunicye dawno uprowadzili An-
glicy, nowych nie przysłano a nieprzyiaciel u
bram stoi. Niewiadomo iakie środki obierze w
tych stronach Dywan; bliższe podobno widząc
niebezpieczeństwo od Abdul Wechaba, zaprosił
Baszę Akry Ghezzara, ażeby kommendę naywyż-
szą przyiol woysk Azyatyckich; w nadgrodę ofia-
rowano wielkorządy Damaszku przyłączyć do
Akry co się nigdy nie zdarzało u Turków. Lecz
Ghezzar domaga się wyliczenia summ znacznych
na wyprawę; których nie odbieraiąc, zapewne
wymówi się od ważney posługi. Porta nie ma
pieniędzy; lękać się trzeba żeby ten niedostatek
skarbowy nie pociągnoł zniszczenia Azyi i wię-
kszych odmian.

z Londynu 11. *Września.*

Flotta do taiemney wyprawy w Dunes zgro-
madzona d. 15 wychodzi pod żagle; znayduie się
na niey 6. t. lądowego żołnierza pod sprawą
Generała Moore. — O przyczynach przybycia do
Londynu sławnego Dumouriez głoszą pisma na-
sze: Podczas Amerykańskiey woyny kommen-
dantem był w Cherburg. Ludwik 16 r. 1779.
zamyślał woyska do Anglii posyłać; stanęło nad
Oceanem 100 t. rycerstwa. Wielu Officyerów
podali proiekta rządowi; Generała Dumouriez
uznano za naylepszy. Do wyprawy nie przysz-
ło, plan został w archiwach woiennych, rewolu-
cyą przetrwał, dziś iest w ręku Konsula. O tém
uwiadomiony Dumouriez pisał do Xiążęcia d' Or-
léans ofiaruiąc rzecz całą obiaśnić rządowi An-
gielskiemu. Udał się Xiąże do Feld Marszałka
Królewicza d' York, który ofiarę przyioł, i Ge-
nerała zaprosił do Londynu ku pomocy w ob-
rotnych wyprawach; zatém Dumouriez opuścił
Niemcy niższe.

Wielkie zachodzą trudności w zmnieysze-
niu liczby ochotnikow; nie iedna dywizya broń
składała, gdy połowę lub część mnieyszą chcia-
no odesłać z pod chorągwi. Tym sposobem gdy
lud cały zapisuie się do ochotników, nie mała
będzie trudnosć w dopełnieniu woysk i milicyi
regularney, w których pewnieysza iest nadzieia.
Od eskadry Admirała Pellew przyszła wiadomość,
iż wysłana w pogoń za Batawską Admirała Ha-
rtsink, ścigała daremnie nieprzyiaciela od Fer-
rolu do Madery; naostatek wiele ucierpiawszy
od wiatrow powracać musi. Z Dublinu żadnych
niema wiadomości; milczą pisma tuteysze o roz-
ruchach Irladzkich; okropne powieści nie po-
twierdzaią się rapportem urzędowym. — Niektó-
rzy z gorliwszych obywatelów drukować kazali
kilkadziesiąt tysięcy exemplarzów księgi o ćwi-
czeniu i woyskowey karności do rozdania ocho-
tnikom. — Dwa okręta w szturmowaniu portu Bou-
logne uszkodzone do Schernes powróciły. Za-
mordowanie przypadkowe Posła Perskiego w
Bombay nie zachwiało przyiaźni Szaha ku An-
glikom.

z Paryża 12. *Września*

Anglicy często Boulogne bombarduią; w
ostatnim szturmie Sidney Smith miał rękę utra-
cić; iak świadczą 11 Francuzów, którzy z An-
gielskiey niewoli uchodząc na zabranym bli-
zko Dover statku nieprzyiacielskim powrócili
do oyczyzny. 2800 ludu pracuie nieustannie nad
rozszerzeniem, zgłębieniem, i naprawą portu
Boulogne. W Cherburg był Astronom Lalande
i widział Groblę 1900 sążni długą wznoszącą
się nad morzem; dokończenie tego dzieła po-
trzebuie 3 letniey pracy i 14 mill: fr: przy niey
na kotwicach stać może bezpiecznie 50 okrętów
liniowych, 25 w porcie wnętrznym. Korsarz z
Bordeaux Peron zabrał Anglikom zdobycz iaka
się rzadko zdarza. Był to okręt kompanii
wschodniey, Lord Nelson, powracaiący z Ben-
galu; ładunek z bawełny, indychu, saletry ettc.
wynosi 8 millionów franków; armat cięż.zych
miał 32, maytków 120, podróżnych woyskowych,
którzy z Indyi powracali do Oyczyzny, 30
Wszyscy męznie walczyli. Korsaz liczył dział
małych 20, ludu 200. Nie mogąc ogniem nic
dokazać, potrzykroć zbliżał się do nieprzyiacie-
la; nakoniec przeskoczyło Francuzów 50, w
chwilę poddał się okręt. Zabitych Anglicy do
morza wrzucili podczas bitwy, ranionych 40
znaleziono; między poległemi iest Kapitan z
bratem, Półkownik, 4 Officyerów; zdobycz do
portów Hiszpańskich odesłał Peron, sam do
innego zawinoł uwodząc przez 30 godzin okręt
od 74 armat, który przybiegł po zkończoney
bitwie.

Administracya armii pod Bayonne zgroma-
dzoney zupełnie iest urządzona; czekamy wkró-
tce rapportu o czynnościach Generała Auge-
reau. — Wczora Konsul oglądał raz ieszcze zało-
gę tuteyszą w liczbie 18 t. przebiegł wszy-
stkie szeregi, sam ćwiczył, i manewry przepi-
sywał; iazda nawet pieszo czyniła obróty; ogień
z ręczney broni był regularny, iaki zwykł by-
wać w woysku naylepiey długo ćwiczoném. —
W Gand Maire za pieniądze dawał świadectwo
młodzieńcom rekwizycyą zaiętym, iako sami nie
mogąc iść pod chorągwie, nie są nawet w sta-
nie dla ubóstwa, wnieść do skarbu 300 fr. na
zastępcę. Pokazała się obłuda, stanoł przed są-
dem winowayca i usłyszał wyrok: Oyczyzna
ciebie obwinia o podłe i niesławne frymarki;
sąd i prawo odbieraią przywileie i swobody
obywatela Francuzkiego! Kilku bankierów tutey-
szey stolicy, w Marseille, Lyonie zbankrutowa-
ło. — Konsul d. 24 ma wyiechać do Belgium
wraz po uroczystym obchodzie pamiątki roku
RPrey 12; u nas i po wszystkich portach budu-
ią się z niesłychanym pospiechem statki przez
Inżeniera Marguerie wynalezione; liczba onych
niewiadoma; Generałowie iuż przy dywizyach
staneli, niektóre półbrygady z wnętrznych De-
partamentów ciągną ieszcze do brzegów Oce-
anu.

W Strasburgu zdarzył się okropny przy-
padek; stoią w twierdzy na załodze 17 i 88.
półbrygady; pierwsza odprawiła z chwałą kam-
panie Egiptskie, ztąd żołnierze przywłaszczali
sobie nieiakie pierwszeństwo; nie ścierpiała du-
my druga półbrygada, od słów przyszło do bi-
twy. Unter Officyerowie i żołnierze za miasto
wyszedłszy bili się gromadami; wielu poległo,
więcey ranionych. Kommendanci i urzędnicy
cywilni z trudnością broń wydarli zawziętym
na własną zgubę. Niektórych aresztowano. Przez
dni kilka huzarowie musieli nieustannie prze-
biegać ulice dla utrzymania spokoyności; nay-
lepszy do tego sposob rozdzielić półbrygady; ia-
koż iedna z nich rozkaz odebrała, odeyść do
Nancy. Wszystkie inne z azrmii Francuzkiey,
albo iuż stoiące nad brzegami Oceanu, albo też
maiące do nich pospieszać opatrzone są we
wszystko do polowey potrzeby. — W mieście
Chartres Prefekt Departamentowy przywrócił
zgromadzenie pod imieniem braci szkół Chrze-
ściańskich dawniey znaiome i pożyteczne kraio-
wi. Gdy otworzyli szkołę, w dniu zaraz pierw-
szym liczyli 400 uczniów.

Od granic Włoskich 7. Września.

W Turcyi Europeyskiey długo trwaiąca
omowa woyna i bunty chociaż nie ustały iesz-
ze, zdaią się zbliżać do końca. W iedney stro-
e Ibrahim namiestnik Passwana Oglou pro-
adząc liczną dywizyą woysk iego, przegrał
ielką bitwę w okolicach Turtukay, lud pra-
ie cały stracił. a widząc nieuchronną zgubę
ozostałych niedobitków, broń złożył, oddaiąc
ię na łaskę zwycięzcy. Tym sposobem Otto-
ańska potęga oczyściła od łotrów i naiezdni-
ów prowincye nad Dunaiem położone; Basza
Widdinu znayduie się w niebezpiecznym stanie
ękaiąc się o całość kraiów rządowi swoiemu
odległych. W drugiey stronie spokoyność do
Romelii powraca, gdzie Porta nieustannie po-
mnażaiąc armie to sprawiła na koniec, iż rol-
nik nie odbiega roli, a handel dawną drogą iść
zaczoł. Sułtan trwa nieodmiennie w przedsię-
wzięciu zachowania oboiętności; Słychać że
Mocarstwa woiuiące żądały woyskiem osadzić
niektóre iego prowincye i porty iakoto Grecyą,
Egipt, Smirnę, Saloniki; lecz nato nie pozwo-
lono. Politycy wyglądaią ciekawie skutku po-
selstwa od Porty niedawno wysłanego do Pa-
ryża.

Trzydniowa uroczystość w Florencyi, z
okoliczności wstąpienia na tron Karola Ludwika,
i wykonaney przysięgi, zakończyła się śpiewa-
niem Bogu dziękczynney pieśni w Kościele Ka-
tedralnym, w obecności Królowey, dworu i
wszystkich urzędów; tegoż dnia były konne
gonitwy, illuminacye, serenady. —Znayduiący
się w Rzymie Neapolitańczykowie obchodzili z
weselem doroczną pamiątkę narodzenia następcy
tronu dwóch Sycylii; powinszowania przyimo-
wał Kardynał Ruffo.

Woyska Francuzkie znowu pomnażać się
zaczeły na granicach prowincyi Cesarskich; 3
półbrygady przyszły do Mantui, Werony, Pe-
schiera na powiększenie załogi. Generał Gar-
danne w pierwszey z twierdz pomienionych
obiół kommendę całey dywizyi. Przez Bononią
3 Francuzkie regimenta ciągneły do Romanii;
tamże spodziewaią się wkrótce woysk Szway-
carskich. Z drugiey Król Ferdynand 4 część
żołnierza swoiego zwinoł. Do Portoferraio po-
słano wiele dział i ammunicyi z Toulonu przez
Genuę; zdaie się iakby Lord Nelson wyspie El-
bie zagrażał.

Od Szwaycarskich granic 4. Września

Do Strasburga zewsząd zprowadzaią ludzi
obwinionych o fałszowanie i rozdawanie biletów
banku wiedeńskiego; wszystkich wydały bez trù-
dności Cyrkuły i miasta niemieckie na lewym
brzegu Renu; w tey liczbie znayduie się kilku
Zydów Podobnym sposobem wkrótce dostawie-
ni będą do Strasburga winowaycy dawniey
zchwytani, których w Wiedniu, Budzie i po
innych mieyscach w zamknięciu trzymali Au-
stryacy; ponieważ mocą wiadomey umowy, sąd
Francuzki powinien każdemu domierzyć spra-
wiedliwość pod okiem Cesarskich Kommissarzów.
Zaczęły się zwyczayne examina, słuchania świad-
ków w sprawie ważney, która obchodzi całą po-
wszechność Europeyską. Słychać iż wiele rze-
czy nowych odkryto z dobrowolnego wyznania
oskarżonych; żaden spólnik, gdziezkolwiek uta-
iony, nie uydzie kary.—Elektor Bawarski los
żołnierzy swoich polepszył; na 9 w Munich
załogą stoiących przydano 4 złote ryńskie co
miesiąc, 3 na prowincyach; wyiąwszy artylleryą,
która żołd miała dostateczny.—Seym Szwaycar-
ski wkrótce ukończy ważne dzieło przymie-
rza z Francyą i kapitulacyi woyskowey: żadna
iuz trudność nie przeszkadza; wszyscy Depu-
towani otrzymali nowe instrukcye od Cantonów
swoich do okoliczności stosowane,

z Hagi 19. Września

Zbliża się iesień, czas do wyprawy
Angielskiey zamierzony, o którey dziś więcey
mówić zaczęto. Główna kwatera armii w Gand
będzie; tam Konsul za kilka dni spodziewany z
3 gwardyi tysiącami; przy końcu miesiąca 300
statków gotowych do żeglugi u Francuzów,
nie licząc Belgickich i Batawskich, Z Dunquer-
que i innych portów nie pozwalaią korsarzom
wychodzić na zdobycz, ponieważ wszyscy RPtey
służyć powinni; z Sedan, Givet, Charlevile
woyska ciągną do S. Omer, z Burgundyi 10
kompanii kanonierów i dwa regimenta artylleryi
konney.—W przytomności Adiutanta Raynaud
w Rotterdamie 11 statków na wodę puszczono;
do Amsterdamu zaprowadzili go Admirałowie
Gervais, i Kikkert; tu Officyer Konsulowski
oświadczył ukontentowanie z przygotowania i
pilności naszey. Buonaparte z Gand ma drugi
raz przybyć do Flessingue; na uyście rzeki Es-
caut zprowadzaią Batawowie fregaty i korwety
dla zasłonienia brzegów przyległych od Angiel-
skiey napaści; też samy statki posłużą na straż
flottylli w potrzebie.

Umowa między Szwecyą i w Brytannią
względem żeglugi statków neutralnych dodatko-
wa zawiera: Broń i ammunicye woienne za
kontrabandę poczytane; wyięte od prawa drze-
wo i inne potrzeby do budowli okrętowey. Zy-
wność na statkach oboiętnych znalezioną wol-
no Anglikom kupować za słuszną cenę, nad-
gradzaiąc Kupcowi czas stracony, toż samo ro-
zumieć o innych towarach, gdy iest podeyrzenie
że do nieprzyiaciela należą, albotez boiaźń aby
się onemu nie dostały. Produkta Szwedzkie sle-
dzie, żelazo, stal, miedź, mosiądz, drzewo, nie
mogą być konfiskowane ani zatrzymane w dro-
dze.—Pisma nasze odpowiadaiąc Paryzkim uspra-
wiedliwiaią rząd Duński, który widząc zgroma-
dzone woyska Hannowerskie i Francuzkie na
granicach, kray swóy okrył żołnierzem. Nie
iest, mówią zgwałceniem oboiętności, stać w
obronie własnych prowincyi; nie do cudzoziem-
ców, lecz do zwierzchności Duńskiey należał
sąd o potrzebie ubezpieczenia się w domu.

z Friburga 8. Września.

W woysku Francuzkiém widziemy poru-
szenia z których miarkować łatwo, że nie prę-
dko opuścić zamyślaią kray Szwaycarski. Emi-
gracya pomnaża się codziennie; ziomkowie nasi
opuszczaią w znaczney liczbie oyczyznę iedni
z nieukontentowania ku rządowi noweum i nie-
nawiści ku sprawcom odmian; innych uwodzi
nadzieia lepszego bytu, zwłaszcza gdy Szwayca-
rom postronne rządy ofiaruią nayzyskownieysze
warunki, ieśli do ich kraiu przenieść się zech-
cą. Seym roztrząsnowszy proiekt przymierza
z Francyą i kapitulacyi woyskowey, naznaczył
deputacyą, która z Generałem en chef Ney
rzecz ukończy. Do kapitulacyi wybrani. Pfy-
ster, Muralt, Rott, Andermatt z kilko innemi
posłami od Cantonów. Seym trwać będzie do
zupełnego ukończenia związków z Francyą pro-
iektowanych.

z Mediolanu 5 Września.

Nowy Minister w Neapolu Medici stara się
usilnie polepszyć stan interessów skarbowych;
woyny z Francyą rewolucye ztąd wyuikłe w kra
iu, utrzymywanie wosk obcych, inne wydatki to
sprawiły, że dochód nie równa się z konieczną dziś
potrzebą. Iest w skarbie znaczny niedostatek, de-
ficit, do zgaszenia którego naylepszym środkiem
uznał Minister oszczędność; czas pokaże czy nale-
żało trudne dzieło zaczynać od zmnieyszenia licz-
by ybrońców kraiowych. To pewna, iż naprzód
woyska Neapolitańskie zwiiać kazał w znaczney li-

czbie, uwolnionym z pod chorągwi żołnierzom pozwolono szukać służby gdzie się podoba każdemu.

Pod oczami i wiadomością Rządu oświadczam się przed całą powszechnością kraiową nayprzod iż dostawszy z Łaski Monarszey na wieczność Starostwo Tryskie, przymuszony byłem dla przemiaru i dla nowego urządzenia Ziemskim dobrom przyzwoitego odwlec satysfakcyą kredytorom moim aż do czasu teraźnieyszego, w którym ta potrzeba dokonana ułatwia przedaż, a z niey opłatę długow moich. Powtóre iż chcąc zupełnie interesa moie uspokoić, i nikomu z kredytorow moich do żadnego zamitrężenia a tym bardziey do poniewolney lokacyi nie być powodem umysliłem razem na iedenże termin zaprosić i umowionych nabywcow ziemi moiey, i wszystkich w ogół Kredytorów moich, ażeby pierwsi widzieli zupełne bespieczeństwo nabycia swoiego, a drudzy ażeby sami doyrzeli z czyich rąk zlikwidowaną exolucyą swoią dostać maią. Potrzecie iż do tey całey czynności obrawszy miasto Wilna pod okiem rządu który skarbowey odemnie należności dostrzega zapraszam wszystkich kredytorow moich, ażeby na to ostateczne pomiarkowanie raczyli lub sami lub przez Plenipotentow, swoich iawić się od dnia 15 Januaryi aż do ostatniego dnia tegoż miesiąca roku blisko następuiącego. Nakoniec w zamiarze ażeby ten otwarty moy postępek wolny był od wszelkiego podeyrzenia ukrytych iakowych ciężarow maiątku, uprosiłem zacnych Swiadków a powszechności nayznaiomszych JWW. Ich Mość Panow Wawrzeckiego Chorązego Litewskiego, i z nim albo Pusłowskiego Marszałka Słonimskiego albo Zyniewa Starostę Bereznickiego, którzy będą raczyli i rachunek zawrzeć z każdym kredytorem moim i udeterminować fundusze i sposoby do zupełney exoneracyi moiey. *Franciszek Xawery Chomiński Tayny Sowietnik.*

Dzieł *Krasickiego* Tomy III. IV. i V. edycyi *Franciszka Dmochowskiego* wyszły z druku w Warszawie. Tom III. zupełnie nowy iest dziełem pogrobowém. Traktuie w niém Autor o Rymotworcach w sposobie równie przyiemnym iak nauczaiącym. Dawszy na początku krótkie wyobrażenie rozmaitych rymotworstwa części przebiega porządkiem Rymotworców Greckich, Łacińskich, Polskich, Włoskich, Fracuzkich, Angielskich, Hiszpańskich, Portugalskich, tudzież Wschodnich Perskich, Arabskich, Chińskich. Istotną o każdym uczyniwszy w zmienkę w przykładach z ich dzieł wyiętych, z dziwną gładkością i dosadnością na oyczysty ięzyk przełożonych, wystawuie czytelnikowi gieniusz i gust wspomnionych Poetów.

JJPP. Prenumeratorowie na całe dzieło tu w Wilnie, raczą za okazaniem biletów odebrać te trzy Tomy u JP Znoski Wice Professora ci zaś, którzy tylko na trzy Tomy prenumerowali, przy odebraniu ich, zechcą stosownie do prospektu opłacić prenumeratę na cztery ostatnie w druku będące Prenumerować można w Wilnie u JP Znoski, w Mińku u JP Stulgińskiego Professora, w Grodnie u JP. Kapitana Niewodowskiego Cena siedmiu tomów prozy na pięknym papierze rubli 14. Kto chce mieć komplet na tym samym papierze, może razem złożyć Rubli 4. na dwa tomy dzieł poetyckich, których powtórna drukuie się edycya. Prenumeratorowie odbiorą całe dzieło z przyłączonym kopersztychem wyobrażaiącym Autora.

Ru 1803 Junii 18. w Ziemstwie Szawelskim iest oświadczono: „JP. Stefan Olendski Pisarzewicz Skarbu Litt: Starosta Rewelski zaszczycony nie kwestyonowanym Dziedzictwem Dóbr Raudani Paulinowa Promiedziewa Paszkiszek w Powiecie Rosieńskim a Dóbr Gilnicz po Iezuitach w Powiecie Szawel: położonych, oraz Possesyą wedle dowodu nabycia Starostwa Rewelskiego w Powiecie Rosień: sytuowanego, w Ru biegącym 1803. Januar: 15. dnia wyd... tegoż Ru i Mca 21. dnia w Sądzie Gł: ... 2go Departamentu przyznanym Dokumentem Xciu Jmci Platonowi Zubowowi wzmień... Dobra bez wyiatku wiecznością wyprzeda... długi własne tudzież Poprzedników swoich grule do 31,600. czer: zł: wynoszące, Dob... dziczone obciążaiące na Tabelli podał, nad... że nikt więcey ani summownych, ani Dz... ctwa tyczących się pretensyów nie ma t... przedażnym pismem swoim upewnił. JO. ... Jmść Zubow Dóbr wyszczególnionych Naby... ca, chociaż ufa rzetelnym zapewnieniom Juri... datora swego, iednak chcący zjednać od pub... czności zaufania tego approbatę, a przez ... pewnić nie naruszoną dla siebie spokoyno... skutek praw kraiowych i Monarszych U... mienieyszą Urzędową uczynić mi zalecił ... kacyą, ktorą dla powszechnego zawiado... w Akta Powiatowe wpisuiąc onę w Prot... własną podpisuię ręką. Józef Suszczewicz ... nipotent. *Takowe oświadczenie przez Gazety ogłasza się.*

Niżey podpisana, ma honor uwiadomić Publiczność o swey chęci założenia w Grodnie Pensyi, tak dla młodych kawalerów iako i panienek, niewięcey iak lat dziesięć maiących. Kawalerowie młodzi będą uczeni wszelkich umieiątności, iako i Języków Francuzkiego Polskiego i Niemieckiego, panięki podobnież, które oprócz wyżey wzmiankowanych Nauk, uczone będą rozmaitych ręcznych robot, osobliwie szycia i wyszywania. Osobni Nauczyciele będą utrzymywani, do Muzyki i Rysowania. Wszelkiey staranności, dokładać się będzie ażeby też dzieci w Moralnym i Fizycznym wyobrażaniu postępowały, i w Religii oświecały się, a ku utrzymaniu ich zdrowia czystość ma być naywiększą około nich starannością, do czego zawsze czystą bieliznę, stoł dobry z zdrowemi potrawami mieć będą, i baczność dawać się będzie na konstytucyą ich zdrowia, kawalerowie mieszkać będą osobno przy swych Nauczycielach, i pod ich bacznością zostawać będą, Panięki zaś, w iednym pokoiu z niżey podpisaną. Na obyczaie dzieci i ułożenie Ciała ich, wszelka baczność będzie dawana. Ustanowiona płaca od każdego dziecięcia za stół, napoy, i opieranie, iako też za wszystkie wyżey wspomniane nauki, roczne 200 rubli srebrem, która do mieysca założenia tey pensyi ma być opłacana Naostatek żadne dziecie do pensyi przyięte nie będzie, bez uczynienia o nie przynaymniey na lat 2 kontraktu. Rodzice którzyby żądali do założenia pensyi tey oddawać swoie dzieci, maią się zgłosić do niżey podpisaney w Grodnie 19 Aug: 1803. Amalia von Bokelberg.

Sąd Taxatorski Exdywizorski Dekretem Oczewistym Ziem: Pttu Gr: w Roku 1803 msca Julii 10 dnia między Sukcesorami Pretensorami i Wierzycielami zeszłego Jana Benkina Szambelana Dwo: Pollgo zapadłym przeznaczony, Podaiąc do Wiadomości, iż w skutek Dekretu Taxatorsko Exdywizorskiego, w Ru 1803 Msca Augusta 24 dnia w folwarku Narewce, w Pttcie Prużańskim leżącym; zeszłego. Rzeczy wszelkie i mobilia, Jako to cynę, miedź, Srebro, konie, poiazdy. bydło, rogate i nierogate, krzesła, kanapy, lustra, komody, kantorki, stoły, stoliki, stołki, Lanszafta, Bieliznę, Jako to: koszule, obrusy, serwety, prześcieradła. Naczynia Gospodarskie drewnianne, powozy rużnego rodzaiu, dnia 6. 9bra. Ru idącego 1803 przedawane przez licydacyą więcey daiącemu w tymże w folwarku Narewce bydź maią w iakowe mieysce kędy życzący przybywszy, tak o cenie Jakoteż dobroci pomienionych Artykułów po wziowszy wiadomość nabycia i Kupna odmowionego mieć nie będzie A Jako takowy termin ma być ostatni. tak gdyby JJPP. Kredytorowie i Pretensorowie do tegoż Sądu stawali, gdyż za niestaniem pretensye ich Amisisyi wieczney podpadną obwieszcza się.